

OPENBAAR MINISTERIE

DNA-onderzoek bij derden

Wat is DNA-onderzoek bij derden?

Voor de opheldering van ernstige misdrijven mag het Openbaar Ministerie (OM) onder bepaalde omstandigheden DNA-onderzoek laten uitvoeren. Die omstandigheden zijn vastgelegd in de wet. Het kan van belang zijn om DNA-onderzoek uit te voeren bij iemand anders dan de verdachte. Dat heet 'DNA-onderzoek bij derden'. Een derde is het slachtoffer van een ernstig misdrijf, de getuige van dat misdrijf of een persoon die op andere wijze betrokken is bij het misdrijf. U bent in een strafzaak als derde betrokken. Daarom ontvangt u dit document. Hierin leest u waarom het van belang is dat u meewerkt aan het DNA-onderzoek bij derden. Daarnaast wordt uitgelegd wat het onderzoek inhoudt.

Foto: Nederlands Forensisch Instituut

Waarom wordt om mijn DNA-materiaal gevraagd?

Op de plek van het misdrijf kan de politie één of meer DNA-sporen aantreffen. Het is dan belangrijk om vast te stellen van wie dit spoor afkomstig is. Het kan van de verdachte zijn, maar het kan ook van u zijn. Om dat zeker te weten is een vergelijking nodig tussen uw DNA en het aangetroffen spoor op de plek van het misdrijf. Daarom vragen we u om afname van uw DNA-materiaal, zodat we dat kunnen vergelijken.

Als uw DNA-materiaal overeenkomt met het aangetroffen spoor op de plek van het misdrijf, dan kan dit bewijs opleveren tegen de verdachte. Maar ook als het geen bewijs tegen de verdachte oplevert is het van belang om vast te stellen of het spoor van u afkomstig is. Is dat het geval, dan hoeft naar de herkomst van dat spoor namelijk geen verder onderzoek te worden gedaan. De politie weet dan dat dit spoor van u is en kan zich concentreren op het onderzoek naar de andere sporen.

Wat gebeurt er met mijn afgenomen DNA-materiaal?

Uw DNA-materiaal wordt alleen in deze zaak vergeleken en wordt op basis van uw betrokkenheid als derde niet opgeslagen in de DNA-databank van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Opslag van uw DNA-profiel in de DNA-databank is alleen toegestaan als het onderzoek naar de sporen uitwijst dat u als verdachte wordt aangemerkt in deze zaak.

DNA-materiaal van derden wordt dus niet opgeslagen, maar vernietigd. U kunt ervoor kiezen uw DNA-materiaal direct te laten vernietigen, nadat het is vergeleken met de aangetroffen sporen. U kunt het ook laten vernietigen als het onderzoek helemaal is afgerond en de zaak onherroepelijk is geworden (dat betekent dat de zaak definitief is afgerond). Als u besluit uw DNA-materiaal meteen te laten vernietigen, dan moet u er rekening mee houden dat de politie op een later moment in het onderzoek nogmaals aan u kan vragen om DNA-materiaal af te staan. Op het DNA-toestemmingsformulier geeft u aan tot welk moment u uw DNA-materiaal beschikbaar stelt. Meer over het DNA-toestemmingsformulier leest u onder het kopje 'Hoe geef ik mijn toestemming?'

Foto: Nederlands Forensisch Instituut

Waar en hoe wordt mijn DNA afgenomen?

In overleg met u wordt besloten op welke locatie uw DNA-materiaal wordt afgenomen. Bij de DNA-afname mag iemand, bijvoorbeeld een bekende van u, aanwezig zijn als u dat prettig vindt.

Het afnemen van DNA gebeurt door het afnemen van wangslim. De procedure wordt uitgevoerd door een hiervoor speciaal opgeleide opsporingsambtenaar, arts of verpleegkundige. Deze persoon vraagt altijd eerst om uw legitimatiebewijs. Vervolgens wordt aan u gevraagd om uw mond te openen. De opsporingsambtenaar, arts of verpleegkundige schraapt een paar keer met een wattenstaafje, zacht borsteltje of sponsje langs de binnenkant van uw wang. Daarna wordt het afgenomen materiaal opgestuurd naar het laboratorium van het Nederlands Forensisch Instituut, waar het onderzoek plaatsvindt.

Als u liever geen wangslim wilt af laten nemen, dan kunnen we uw DNA-profiel ook bepalen uit uw haren of bloed. In dat geval moeten voor het onderzoek tien haren met haarwortel uit uw hoofdhaar worden of wordt bloed afgenomen door een prik in uw vinger. Bloed wordt altijd afgenomen door een arts of verpleegkundige. Het afnemen van DNA-materiaal is een simpele en korte handeling. In totaal duurt de hele procedure ongeveer tien minuten.

Hoor ik wat er uit het DNA-onderzoek gekomen is?

Als u dat wenst krijgt u schriftelijk bericht over de uitkomst van het DNA-onderzoek. U moet vooraf wel aangeven dat u dit bericht wilt ontvangen.

Hoe geef ik mijn toestemming?

Als u mee wilt werken aan het afstaan van DNA-materiaal, dan moet u het DNA-toestemmingsformulier invullen. Dat formulier heet 'Informed Consent', wat betekent dat u begrepen heeft dat u instemt met DNA-onderzoek. In het formulier kunt u bovendien aangeven tot welk moment uw DNA-materiaal bewaard mag worden. Ook kunt u aankruisen of u bericht wilt ontvangen over de uitkomst van het DNA-onderzoek. Het formulier treft u als bijlage aan.

Mag ik ook weigeren?

U bent als derde niet verplicht om mee te werken aan DNA-afname. U mag dus weigeren.

Aan de tekst van dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Dit is een uitgave van:

Openbaar Ministerie
Afdeling Communicatie
Postbus 20305
2500 EH Den Haag
www.om.nl

Januari 2016

DNA-toestemmingsformulier

AFNAME CELMATERIAAL ten behoeve van het DNA-onderzoek ingesteld in het kader van het opsporings-onderzoek.

Stemt er vrijwillig mee in dat van hem/haar celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van een DNA-onderzoek zoals bedoeld in artikel 151a, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering.

Verklaart dat hij/zij is gewezen op de mogelijkheid een raadsman te raadplegen die hem/haar kan bijstaan bij het nemen van zijn/haar beslissing om deel te nemen aan dit DNA-onderzoek.

Verklaart dat hem/haar daarbij de keuze is voorgelegd om celmateriaal af te staan door middel van het laten afnemen van wangslimvlies, bloed of haarwortels.

Stemt in met een afname van celmateriaal door middel van wangslimvlies.

Stemt er mee in dat van hem/haar celmateriaal wordt afgenomen door een door de officier van justitie aangewezen opsporingsambtenaar die voldoet aan bij ministeriële regeling vastgestelde eisen.

Geeft toestemming voor vergelijking van zijn/haar DNA-profiel met alleen de in het onderhavige onderzoek verkregen DNA-profielen.

Begrijpt dat zijn/haar DNA-profiel niet wordt opgenomen in de Nederlandse DNA-databank voor strafzaken, tenzij uit het DNA-onderzoek blijkt dat hij/zij betrokken is bij dit misdrijf.

Kruis aan wat van toepassing is:

- Begrijpt dat zijn/haar afgenomen celmateriaal en het hiervan gemaakte DNA-profiel na afloop van het DNA-onderzoek niet zullen worden vernietigd. De politie hoeft dan niet opnieuw aan mij te vragen celmateriaal af te staan indien er bijvoorbeeld in de strafzaak nieuwe sporen moeten worden onderzocht of oude sporen opnieuw moeten worden onderzocht.

of

- Begrijpt dat zijn/haar afgenomen celmateriaal en het hiervan gemaakte DNA-profiel na afloop van het DNA-onderzoek zullen worden vernietigd. In dat geval zal ik tijdens de loop van de strafzaak mogelijk meerdere keren door de politie worden gevraagd opnieuw celmateriaal af te staan indien er bijvoorbeeld in de strafzaak nieuwe sporen moeten worden onderzocht of oude sporen opnieuw moeten worden onderzocht.

Behoudt zich het recht voor om zijn/haar toestemming tot deze vrijwillige afname van zijn/haar celmateriaal en het gebruik daarvan ten behoeve van dit DNA-onderzoek in te trekken.

Kruis aan wat van toepassing is:

- Wil wel de uitslag van het DNA-onderzoek ontvangen

of

- Wil niet de uitslag van dit DNA-onderzoek ontvangen

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening: